

Przedmowa

W dniach 2–4 czerwca 2014 roku działające w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego Otwarte Seminarium Nowożytnicze zorganizowało interdyscyplinarną konferencję naukową zatytułowaną *Słowo i obraz w okresie staropolskim*. Celem konferencji było spojrzenie na tytułowe zagadnienie z perspektywy takich nauk, jak historia, historia sztuki czy literaturoznawstwo. W czasie konferencji wygłoszono dwadzieścia osiem referatów, które zostały podzielone na siedem paneli tematycznych. Dotyczyły one współistnienia słowa i obrazu w staropolskich książkach i ikonografii, życia codziennego i wydarzeń nadzwyczajnych, heraldyki, kultury funeralnej oraz ceremoniału związanego ze sprawowaniem władzy. Podczas konferencji odbyła się także debata ekspercka, w której udział wzięli: dr hab. Zenon Piech, prof. UJ, dr hab. Jakub Niedźwiedź oraz dr Michał Kurzej. Tematem przewodnim debaty było wykorzystywanie słowa i obrazu w warsztacie historyka, historyka sztuki oraz historyka literatury. Każdy z uczestników debaty reprezentował inną dziedzinę i z odmiennej perspektywy opowiadał o metodologicznym podejściu do źródeł pisanych oraz ikonograficznych. Konkluzja debaty, zgodnie z którą we wszelkiego rodzaju badaniach historycznych należy wykorzystywać współistniejące ze sobą źródła słowne i obrazowe, potwierdziła zasadność zorganizowania omawianej konferencji oraz prowadzenia na coraz większą skalę badań o charakterze interdyscyplinarnym.

Organizatorem konferencji było działające w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego Otwarte Seminarium Nowożytnicze. Zostało ono powołane do istnienia jako forum przedstawiania wyników badań oraz dyskusji naukowych dotyczących czasów nowożytnych. Głównym celem Seminarium jest wymiana myśli oraz poglądów, a także integracja pracowników naukowych i doktorantów Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, którzy w swoich badaniach zajmują się okresem nowożytnym. Seminarium z racji swojego charakteru otwarte jest także dla pracowników naukowych i doktorantów pozostałych instytutów Wydziału Historycznego, studentów ostatnich lat studiów magisterskich i wszystkich zainteresowanych epoką nowożytną.

Do tej pory odbyły się trzy edycje Seminarium (w latach 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016), w trakcie których zostało wygłoszonych osiemnaście referatów. Wśród prelegentów znaleźli się zarówno przedstawiciele Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, jak i innych polskich ośrodków badawczych: Uniwersytetu Warszawskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Biblioteki Kórnickiej Polskiej Akademii Nauk oraz Muzeum Archeologicznego w Krakowie. Ponadto szczególnym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z doktorantami z Uniwersytetu Wileńskiego oraz Università degli Studi di Piemonte Orientale.

Niniejszą publikację należy uznać za niezwykle cenną pracę dotyczącą współistnienia słowa i obrazu w szeroko pojętych badaniach historycznych. Swoją tematyką wpisuje się ona w zapoczątkowane w drugiej połowie ubiegłego wieku w rodzimych badaniach interdyscyplinarne spojrzenie na źródła staropolskie.

Bartłomiej M. Wołyniec